
Kyrkomötet Kyrkolivsutskottets betänkande 2021:5

Fritidsledarutbildning

Sammanfattning

I betänkandet behandlas motion 2021:17. Motionärerna föreslår att en studieplan för utbildning av fritidsledare för tjänst i Svenska kyrkan ska tas fram, att det ska utredas var utbildningen kan genomföras och att en pilotutbildning för kyrkliga fritidsledare ska påbörjas. Eftersom det finns pågående utbildningar för fritidsledare med inriktning mot kyrklig tjänst på två folkhögskolor i Sverige föreslår utskottet att motionen avslås.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. avslå motion 2021:17 punkt 1,
2. avslå motion 2021:17 punkt 2,
3. avslå motion 2021:17 punkt 3.

Motionens förslag

Motion 2021:17 av Lars Arvidsson m.fl., Fritidsledarutbildning

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. ta fram en studieplan för utbildning av fritidsledare för tjänst i Svenska kyrkans verksamhet bland barn och ungdomar,
2. utreda på vilka platser utbildningen kan genomföras,
3. ge kyrkostyrelsen i uppdrag att påbörja en pilotutbildning av kyrkliga fritidsledare på minst en folkhögskola.

Bakgrund

Barn och unga behöver uppmärksammas särskilt i Svenska kyrkans verksamhet. Kyrkostyrelsen har i skrivelsen KsSkr 2021:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2022–2024 ett särskilt avsnitt om barnets perspektiv. Där understryks både vikten av att ta hänsyn till barnets perspektiv och särskilda behov, och av att bereda plats och ta tillvara barns och ungas perspektiv och erfarenheter i gudstjänster och övrigt församlingsliv.

I samma skrivelse understryks att medarbetarförsörjningen är viktig för att kunna bedriva och utveckla verksamheten i Svenska kyrkan. På sidan 11 skriver kyrkostyrelsen: ”Det krävs ett långsiktigt arbete för att rekrytera kompetenta medarbetare som kan verka i och utföra kyrkans uppdrag i ett samhälle i förändring.”

Fritidsledare i Svenska kyrkan och i samhället

Fritidsledare finns som yrke både i Svenska kyrkan och på andra områden i samhället. Oavsett arbetsgivare är det viktigt att kunna möta en rad olika behov hos olika målgrupper, i huvudsak barn och ungdom. Att skapa trygga och fungerande relationer mellan människor i olika åldrar är en central del av arbetet.

I lönestatistiken för 2020, hos Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation, återfinns 496 anställda med befattningskoden fritids- och ungdomsledare, men sannolikt har fler personer än dessa fritidsledaruppgifter i sin tjänst.

Fritidsledarutbildning är en eftergymnasial yrkesutbildning förlagd till folkhögskola, i nuläget 22 olika. För att bli antagen krävs grundläggande behörighet för yrkeshögskolestudier samt minst svenska 2 eller svenska som andraspråk 2. Dessutom krävs erfarenhet från fritidssektorn eller relevant yrkesområde. Inom ramen för en gemensam utbildningsplan kan varje folkhögskola välja en egen inriktning.

Fritidsledare kan bli församlingspedagog

Behörighetsreglerna för församlingspedagogutbildningen ändrades nyligen, och från och med hösten 2020 är det möjligt att få behörighet för den som har antingen en lärarexamen, en högskoleexamen med minst 90 högskolepoäng i pedagogik/didaktik/utbildningsvetenskap eller något av följande alternativ:

- ◆ Utbildningsbevis för fritidsledarutbildning på folkhögskola kompletterat med minst 60 högskolepoäng pedagogik/didaktik/utbildningsvetenskap.
- ◆ Utbildningsbevis för fritidsledarutbildning på folkhögskola kompletterat med minst 5 års anställning i församling i Svenska kyrkan med pedagogisk arbetsinriktning, främst barn och unga, med genomsnittlig sysselsättningsgrad på minst 75 procent kompletterat med 30 högskolepoäng pedagogik/didaktik/utbildningsvetenskap.
- ◆ Dokumenterad anställning i församling i Svenska kyrkan med pedagogisk arbetsinriktning, främst barn och unga, med genomsnittlig sysselsättningsgrad på minst 75 procent under minst 10 år kompletterat med 90 högskolepoäng pedagogik/didaktik/utbildningsvetenskap.
- ◆ Dokumenterad anställning i församling i Svenska kyrkan med pedagogisk arbetsinriktning, främst barn och unga, med genomsnittlig sysselsättningsgrad på minst 50 procent under minst 15 år kompletterat med 90 högskolepoäng pedagogik/didaktik/utbildningsvetenskap.

Fritidsledarutbildning för tjänst i Svenska kyrkan

I och med att fritidsledaryrket nu blivit en möjlig väg för att gå vidare till församlingspedagog har yrket fått särskild uppmärksamhet bland de rekryteringsansvariga för församlingspedagoger i Svenska kyrkan. Det är en grupp som består av representanter från samtliga stift och programchefen för församlingspedagogutbildningen på Svenska kyrkans utbildningsinstitut.

Gruppen har tagit kontakt med två folkhögskolor som sedan tidigare bedriver fritidsledarutbildning med kyrklig profil. Den ena är Hagabergs folkhögskola, som har en socialpedagogisk inriktning på fritidsledarutbildningen, och den andra är Sigtuna folkhögskola, som erbjuder en fritidsledarutbildning med inriktning inom mångfald/kommuner och en med inriktning på Svenska kyrkan. Båda dessa folkhögskolor har i sitt kursutbud även Kyrkans grundkurs.

Kontakterna mellan Svenska kyrkans rekryteringsansvariga och de två folkhögskolorna har resulterat i att båda skolorna tydligare kommer att marknadsföra sin kyrkliga profil på fritidsledarutbildningarna.

KI 2021:5

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2021:17.

Det finns en stor samstämmighet i utskottet om värdet både av verksamheter för barn och unga och av att skapa vägar in till ett yrkesliv i kyrkan. Dock konstaterar utskottet att samtliga att-satser i motionen kan anses tillgodosedda, eftersom det finns pågående utbildningar för fritidsledare med inriktning mot kyrklig tjänst på två folkhögskolor i Sverige och fler än så har uttryckt intresse för att anordna sådana utbildningar.

Vidare för utskottet fram att det finns gemensamma utbildningsplaner för fritidsledaryrket och att dessa inte kan formuleras ensidigt från kyrkans sida. Däremot vill utskottet lyfta perspektivet att kyrkan kan behöva bli en tydligare beställare när utbildningsverksamhet för kyrklig tjänst genomförs av samhällseliga aktörer.

Avslutningsvis stämmer utskottet in i resonemanget som förs av De Ungas Kyrkomöte gällande motion 2021:17. Flera alternativ finns som syftar till att ge unga möjlighet till kyrklig tjänst och praktik. Med anledning av de senare årens justeringar gällande behörighetskrav och utbildningsvägar delar utskottet De Ungas Kyrkomötes mening. Det är önskvärt med en större tydlighet i informationen kring de olika yrkesrollerna och studieorienteringen inför tjänst i Svenska kyrkan.

Digitalt sammanträde den 6 oktober 2021

På kyrkolivsutskottets vägnar

Agne Arnesson, ordförande

Marie Wildhammar Okker, sekreterare

Beslutande: Agne Arnesson, ordförande, Marie Nielsén, Ronny Hansson, Ann-Sofie Karlsson Ågren, Peter Egardt, Niklas Grahn, Amanda Carlshamre, Kent Karlsson, Inga Alm, Ann-Christine From Utterstedt, Mats Ershammar, Karin Janfalk, Viktoria Bagi, Torbjörn Aronson och Margaretha Herthelius.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Lina Dahm, Johannes Fransson, Sara Waldenfors, Kristin Molander, Lars Jakobsson, Ellionor Moberg, Tomas Fors, Christoffer Wallin, Cecilia Brinck, Lisa Gerenmark och David Castor.

Biskoparna Thomas Petersson och Andreas Holmberg har deltagit i utskottets överläggningar.